

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■
■■■■■■■■■■
Zaaknummer 5890645

A. de Jonge Groenvoorzieningen
■■■■■■■■■■
Barsbeek 62
8326 BP SINT JANSKLOOSTER

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
09.10.2020	2020/0273167	5	9 juli 2020	-

Onderwerp: Vergunning Wet natuurbescherming

Geachte ■■■■■■■■■■,

Eelerwoude heeft, namens u, een aanvraag om een vergunning op grond van de Wet natuurbeschermingswet – Natura 2000-gebieden (verder Wnb – Natura 2000-gebieden) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 9 juli 2020¹ ontvangen. De aanvraag heeft u tussentijds aangevuld en deels gewijzigd². Deze gewijzigde aanvraag is het uitgangspunt voor deze vergunning. De aanvraag betreft de aanleg van een watergang en haven aan Barsbeek 21 te Sint-Jansklooster voor het uitvoeren van beheer in het Natura 2000-gebied 'De Wieden'. In deze brief geven wij onze voorgenomen beslissing weer.

Ontwerpbesluit

Wij hebben het voornemen om u een vergunning³ voor de aanleg van een haven en watergang respectievelijk op (haven) als vanaf (watergang) de locatie Barsbeek 21 in Sint Jansklooster ten behoeve van het beheer van het Natura 2000-gebied 'De Wieden' te verlenen. De motivering hiervoor is in bijlage 2 (overwegingen) weergegeven.

De aanvraag en de bijbehorende stukken zijn onderdeel van de ontwerp-vergunning.

De definitieve vergunning wordt verleend voor de periode vanaf inwerkingtreding van deze vergunning tot uiterlijk 31 december 2021.

Voorschriften

Wij verbinden aan de vergunning voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Toetsing Soortenbescherming

Er is geen ontheffing voor beschermde soorten nodig. Uit de stukken bij de aanvraag blijkt, dat de activiteiten niet leiden tot overtredingen van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

¹ EDO-kenmerk 2020/0196227

² EDO-kenmerk 2020/0264043

³ Op basis van art. 2.7, tweede lid Wet natuurbescherming

Toetsing Houtopstanden

Er is tevens een melding houtopstanden ingediend voor het kappen van een aantal bomen ten behoeve van de aanleg van de nieuwe watergang. Er geldt een herplantplicht, hier moet binnen drie jaar aan worden voldaan.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁴. De hoogte van de leges zijn afhankelijk van het uiteindelijke besluit.

Tot slot

Heeft u nog vragen naar aanleiding van ons voorgenomen besluit, dan kunt u bellen met [REDACTED]. Zij is te bereiken via telefoonnummer [REDACTED].

GS,

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	AERIUS-resultaten aanlegfase, kenmerk RhTySeCwHag7
Bijlage 4	Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied 'De Wieden'
Bijlage 5	Intern advies habitatypekaart

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland;
- Eelerwoude, t.a.v. [REDACTED], Postbus 53, 7470 Goor.

⁴ Belastingverordening Overijssel

Reageren op het ontwerpbesluit?

Uniforme openbare voorbereidingsprocedure van toepassing

Op de voorbereiding en bekendmaking van beslissingen over activiteiten met effecten op Natura 2000-gebieden op basis van de Wet natuurbescherming (art. 2.7, tweede lid) heeft Gedeputeerde Staten van onze provincie de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (UOV) van toepassing verklaard. Het ontwerpbesluit ligt gedurende 6 weken voor een ieder ter inzage en gedurende die termijn kan een ieder zienswijzen naar voren brengen.

Hoe kunt u uw zienswijze indienen?

Bent u het niet eens met ons voorgenomen besluit? Dan kunt u een zienswijze indienen bij Gedeputeerde Staten van Overijssel. Dat kan tijdens de periode van ter inzage legging. Wij ontvangen uw zienswijze graag schriftelijk en voorzien van uw handtekening.

Alleen degene die op het ontwerp van een besluit een zienswijze heeft ingediend, kan later tegen dat besluit beroep instellen bij de Rechtbank Overijssel (tenzij hem geen verwijt kan worden gemaakt van het niet indienen van een zienswijze).

Schriftelijk

Vermeldt u bij uw zienswijze duidelijk op welk voorgenomen besluit uw zienswijze betrekking heeft. Stuur uw schriftelijke zienswijze naar:

Provincie Overijssel, team vergunningen, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.

Beroep tegen definitief besluit

Degene die hun zienswijze bij het ontwerpbesluit naar voren hebben gebracht of aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten dat zij daarop geen zienswijze naar voren hebben gebracht, kunnen later beroep tegen het definitieve besluit indienen.

Voorschriften

Bijlage 1

Moet u volgens voorschriften iets melden of contact opnemen met het bevoegd gezag? Geeft u dan altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – Natura 2000-gebieden, het betrokken Natura 2000-gebied, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit. Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek bestemd is. Het meldpunt is bereikbaar via de telefoon onder nummer 038 425 24 23 of via het e-mailadres meldpunt@overijssel.nl.

Aan deze vergunning zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze vergunning is alleen geldig voor (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts-)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
2. **Minimaal 7 werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden** dient u de datum van de start te **melden** bij het meldpunt.
3. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze vergunning op de locatie aanwezig te zijn. Op verzoek van de bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren moet deze worden getoond.
4. Als de vergunninghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, voorgeschreven middelen, de werkwijze of voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Voor deze wijzigingen moeten opnieuw de effecten op de instandhoudingsdoelen van het betrokken Natura 2000-gebied beoordeeld worden. Alleen na toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem voor overleg contact op met het meldpunt.

Uitvoering werkzaamheden

5. De aanleg van de haven en watergang wordt uitgevoerd in de periode vanaf 1 september tot 15 april, buiten het broedseizoen van kwalificerende broedvogels Snor en Rietzanger.
6. Het watervoerende deel van de sloot, direct grenzend aan het perceel Barsbeek 21, mag uitsluitend in de periode oktober-februari, de overwinteringsperiode van Grote en Kleine modderkruiper, worden vergraven (dan zijn deze hier zeker niet aanwezig, omdat ze zich dan terugtrekken in diepere delen van een watergang). Indien men buiten deze periode de graafwerkzaamheden wil uitvoeren in dit deel van de sloot, dan wordt dit eerst gemeld bij ons Meldpunt en voert vervolgens een ecologisch deskundige onderzoek uit naar de aanwezigheid van exemplaren van de Kleine en Grote modderkruiper. Indien deze niet aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden worden voortgezet. Zijn er wel exemplaren aangetroffen, dan mogen de werkzaamheden pas worden uitgevoerd na 1 oktober.
7. Het tracé van de watergang wordt aangelegd buiten locaties met aanwezige kwalificerende habitattypen, zoals opgenomen in figuur 2 van dit besluit.
8. Er wordt gewerkt met draglineschotten, of, als vanaf het water moet worden gewerkt, middels een ponton. Ook wordt uitsluitend vanaf het te graven tracé voor de watergang gewerkt, zodat kwalificerende habitattypen en leefgebieden hieraan grenzend niet worden betreden tijdens de werkzaamheden. Voorafgaand aan het graven van de watergang worden de nabij gelegen kwetsbare habitattypen door een ecologisch deskundige gemarkeerd met linten, zodat deze worden ontzien tijdens de werkzaamheden. Het tijdstip van het plaatsen van deze linten wordt minimaal 7 werkdagen voorafgaand aan het plaatsen gemeld bij het Meldpunt. Het eventueel aftanken van materieel en/of het bijvullen en/of verversen van olie gebeurt buiten het Natura 2000-gebied.

9. Het materiaal dat vrijkomt bij de werkzaamheden wordt uitsluitend verwerkt op de in figuur 5 van het bij de aanvraag gevoegde rapport van Elelerwoude⁵ aangegeven ribben in het Natura 2000-gebied, waar geen kwalificerende habitattypen voorkomen.

Inzet materieel

10. De aanleg van de watergang en haven wordt uitgevoerd met inzet van materieel en uren, zoals beschreven in de aanvraag en de in bijlage 3 van dit besluit opgenomen AERIUS-berekening.

⁵ Elelerwoude, 25-06-2020. Toetsing Soortbescherming & Gebiedsbescherming Barsbeek 21 te Sint jansklooster. Definitief, versie 5.

Overwegingen bij het besluit**Bijlage 2**

Het besluit bestaat uit de vergunning en voorschriften. In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A1	Vergunningaanvraag	7
	A1.1 Beschrijving van de activiteiten	7
	A1.2 Doel project 'aanleg en gebruik van nieuwe watergang en haven'	8
	A1.3 Periode	8
	A1.4 Onderliggende documenten	8
	A1.5 Aanvullende gegevens	9
A2	Bevoegdheid	9
	A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
A3	Procedure	9
	A3.2 Adviesverzoek aan gemeente	9
	A3.3 Relevante overige besluiten	9
	A3.3.1 Ontheffing soortenbescherming is niet nodig	10
	A3.3.2 Melding Houtopstanden	10
A4	Toetsingskader Natura 2000-gebieden	10
	A4.2 Provinciaal beleid	10
A5	Vergunningplicht	10
B	TOETSING NATURA 2000-GEBIEDEN	11
B1	Inhoudelijke beoordeling	11
	B1.1 Toetsing effectbeoordeling aanvraag	11
	B1.1.1 Beschrijving van de effecten in de aanvraag	11
	B1.1.1.1 Effecten gebruik haven en watergang ten behoeve van beheer Natura 2000-gebied 11	
	B1.1.1.2 Effecten aanleg haven en watergang	11
	B1.1.2 Toetsing van de effectenbeoordeling	18
	B1.2 Toetsing verzachtende maatregelen	20
	B1.2.1 Beschrijving verzachtende maatregelen in de aanvraag	20
	B1.2.1 Toetsing verzachtende maatregelen (mitigatie)	20
	B1.3.1 Beschrijving cumulatieve effecten in de aanvraag	21
	B1.3.2 Toetsing cumulatieve effecten	21
	B1.4 Toetsing aan overige vereisten	21
	B1.5 Eindconclusie toetsing	21
C	SLOTCONCLUSIE NATURA 2000-GEBIEDEN	22

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Vergunningaanvraag

A1.1 Beschrijving van de activiteiten

In het Natura 2000-gebied 'De Wieden' worden beheer- en onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd die nodig zijn voor het beheer van het Natura 2000-gebied 'De Wieden' en als zodanig ook opgenomen in het beheerplan voor dit Natura 2000-gebied. U bent één van de partijen die dit onderhoud met regelmaat uitvoert. Het organisch materiaal, bestaande uit riet, hout en groenafval, wordt in de bestaande situatie uit het gebied verwijderd. Dit zorgt voor veel rijbewegingen van (vrij) zware machines.

U heeft in 2018 het perceel aan Barsbeek 21 aangekocht en in gebruik genomen. In overleg met Natuurmonumenten, de beheerder van natuurgebied 'De Wieden', bent u voornemens een nieuwe watergang te graven vanaf uw bedrijfslocatie aan de Barsbeek 21 te Sint Jansklooster, door het Natura 2000-gebied 'De Wieden', naar een bestaande watergang in dit Natura 2000-gebied. Op deze wijze kan het transport van materieel vanaf deze locatie naar het gebied plaatsvinden en zijn er hierdoor minder machines en rijbewegingen van deze machines nodig om het groenafval af te voeren. Tevens wordt hiervoor op de locatie Barsbeek 21 een haven aangelegd, waar de boten kunnen aanmeren en laden/lossen.

De watergang wordt ook direct ingezet bij een project van Natuurmonumenten voor natuurherstel in 'De Wieden' waarbij huidige bospercelen worden gekapt. Het betreft een instandhoudingsmaatregel uit het beheerplan ten behoeve van het herstel van Veenmosrietlanden en Trilvenen in dit Natura 2000-gebied.

Uitgangspunten aanleg watergang en haven

In overleg met Natuurmonumenten en de provincie Overijssel (17 juli 2019) is bepaald wat het meest optimale tracé is van de geplande watergang die zo min mogelijk verstoring van habitattypen, soorten in het natuurgebied veroorzaakt. Voor het tracé van de nieuw te graven watergang wordt daarom grotendeels een bestaande greppel/waterloop aangehouden. Het tracé gaat in de lengte (van oost naar west) door bestaand rietland tot aan een perceel/vak met bos. De watergang volgt de begrenzing van dit vak om af te buigen naar het noorden en aan te sluiten op een bestaande watergang (zie tracé nieuwe watergang in figuur 1).

De nieuwe watergang heeft een breedte van 5 meter. De totale lengte van de watergang is 900 meter lang. Het oppervlakte is daarmee ca. 4.500 m². De optie de watergang aan te leggen evenwijdig aan de Woldweg, is besproken en verworpen. Met name Natuurmonumenten had hiertegen grote bezwaren, omdat zij vrezen dat recreanten de watergang gaan gebruiken om illegaal het gebied in te komen, bijvoorbeeld met kano's. Dat zorgt voor extra verstoring en wellicht ongewenste betreding van het gebied.

De graafwerkzaamheden worden uitgevoerd vanaf het tracé van de watergang, zodat omliggende kwetsbare habitattypen/leefgebieden niet worden verstoord en betreden. Daarbij wordt gewerkt middels dragline schotten of, indien vanaf het water moet worden gewerkt, een ponton. Het materiaal dat vrijkomt, wordt op bestaande, geselecteerde, ribben verwerkt⁶. Door het veengehalte klinkt het materiaal dat vrijkomt snel in, waardoor het na vrijwel een jaar niet meer zichtbaar is. De ribben die worden gebruikt om het materiaal op te verwerken zijn bewust gekozen. Deze ribben maken geen onderdeel uit van een habitatype. Ook is bekend dat hier ter plaatse geen bijzondere vegetatie of aangewezen habitatsoorten als zeggekorfslak voorkomt (red. Natuurmonumenten, 2019).

Periode werkzaamheden

De werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen in het najaar/de winter van 2020/2021.

Uitgangspunten toekomstig gebruik watergang en haven

De nieuwe watergang en haven zal alleen worden gebruikt voor de afvoer van organisch materiaal uit het gebied (riet, hout en groenafval) en de aan- en afvoer van machines die in het natuurgebied onderhoudswerkzaamheden uitvoeren. Dit ter vervanging van het deels per vrachtwagen afvoeren van deze, dat in de huidige situatie wordt toegepast.

⁶ Weergegeven in figuur 5 van het bij de aanvraag gevoegde rapport van Eelerwoude (Eelerwoude, 25-06-2020. Toetsing Soortbescherming & Gebiedsbescherming Barsbeek 21 te Sint jansklooster. Definitief, versie 5).

Er wordt niet gevaren in de periode half april tot en met juni, de meest kwetsbare periode in het broedseizoen. In onderstaande tabel is het toekomstig gebruik van de watergang weergegeven.

Tabel 1. Overzicht van het gebruik van de geplande, nieuwe watergang.

Werkzaamheden	Maanden
Afvoer zomermaaisel uit De Wieden	Juli, augustus, september en november
Riet snijden, afvoer maaisel en riet	Januari, februari, maart tot half april

De bestaande laad- en losactiviteiten op de verschillende locaties ten behoeve van het bestaande beheer in het gebied zijn niet meegenomen in deze boordeling, omdat dit geen nieuwe activiteiten betreffen. De nieuwe vaarweg verkort de verbindingen tussen de percelen waar gewerkt moet worden en de huidige (reguliere) laad- en losplaats en vermindert daarmee belasting met materieel in het gebied.

In de aanvraag wordt ook aangegeven en benadrukt dat de watergang uitsluitend zal worden gebruikt voor aan- en afvoer van eigen varend materieel in 'De Wieden', voor toeristen of andere doeleinden zal de watergang worden afgesloten middels een slagboom aan het eind van de watergang.

Inzet materieel aanlegfase

Voor zowel het graven van de watergang als het realiseren van de haven wordt gebruik gemaakt van een rupskraan. Voor het graven van een watergang wordt gebruik gemaakt van elektrisch materieel en een rupskraan met een maximaal diesel verbruik van in totaal 195 liter. De haven wordt volledig gerealiseerd met een elektrische kraan.

Aanvulling en wijziging aanvraag

Op 24 september 2020 heeft uw adviseur per e-mail aangegeven de aanvraag deels te verduidelijken en op 1 onderdeel te wijzigen⁷:

- Uw adviseur geeft namens u nogmaals ter verduidelijking aan de aanvraag uitsluitend aan te vragen voor de aanleg van de watergang en haven en niet voor het toekomstig gebruik. Het toekomstig gebruik van de watergang en haven ten behoeve van beheer en onderhoud van het Natura 2000-gebied is immers vrijgesteld van vergunningplicht, zoals eerder afgestemd met ons.
- Daarnaast geef uw adviseur, namens u, aan dat u uitsluitend gebruik wilt maken van gewone diesel. In de oorspronkelijke aanvraag was ook de optie opgenomen, om naast gewone diesel, eventueel gebruik te maken van blauwe diesel. Dit zou een reductie van 20% NO_x opleveren ten opzichte van gewone diesel, waardoor er meer brandstof zou kunnen worden gebruikt. De optie om eventueel ook blauwe diesel te gebruiken, haalt u nu echter uit de aanvraag. Er is namelijk onvoldoende zekerheid dat hiermee een reductie van 20% wordt gehaald bij het gebruik van deze brandstof bij een STAGE IV graafmachine.

A1.2 Doel project 'aanleg en gebruik van nieuwe watergang en haven'

Het project heeft als doel om een nieuwe watergang en haven aan te leggen, waarmee de aanvoer van in te zetten materieel voor beheerwerkzaamheden en de afvoer van groenafval door beheerwerkzaamheden in het Natura 2000-gebied 'De Wieden' sneller en efficiënter kan worden uitgevoerd.

A1.3 Periode

De aanlegwerkzaamheden zijn gepland in de periode najaar/winter 2020/2021.

A1.4 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Ingevuld en ondertekend aanvraagformulier.

⁷ E-mail met Registratiekenmerk 2020/0264043

- Ondertekend Machtigingsformulier voor Eelerwoude.
- Eelerwoude, juni 2020. Toetsing Soortbescherming 7 gebiedsbescherming Barsbeek 21 te Sint Jansklooster. Definitief (versie5).
- AERIUS-bijlage van april 2020 met kenmerk RhTySeCwHag7.
- Leenen, M. April 2020. Notitie Stikstofberekening aanleg watergang en haven.
- Flyer van www.hansdebaat.nl over het gebruik van Blauwe diesel.

Verder zijn de volgende onderzoeken bij de beoordeling betrokken:

- Provincie Overijssel. April 2020. Natura 2000 Beheerplan De Wieden en Weerribben.

A1.5 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 9 juli 2020 ontvangen. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

A2 Bevoegdheid

A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁸. Daarom zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Bij ons besluit nemen we tevens de gevolgen voor Natura 2000-gebieden mee die buiten onze provinciegrens liggen. Het gaat daarbij om gebieden in andere provincies (Wnb, art. 1.3, derde lid) en/of buiten Nederland.

A3 Procedure

De vergunningprocedure is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Gedeputeerde staten van onze provincie hebben de uniforme openbare voorbereidingsprocedure (UOV) van toepassing verklaard⁹ voor besluiten op basis van de Wnb (art. 2.7, tweede lid).

A3.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project en/of de uitstoot van stikstofhoudende gassen hebben uitsluitend invloed op Natura 2000-gebieden die op ons grondgebied liggen. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A3.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van Steenwijkerland gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A3.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover wij weten gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht,	Gemeente Steenwijkerland

⁸ Besluit natuurbescherming, art. 1.3, eerste lid

⁹ GS-besluit van 13 december 2016, ons kenmerk 2016/0490877

artikel 2.1 en/of artikel 2.2	
-------------------------------	--

A3.3.1 Ontheffing soortenbescherming is niet nodig

Bij de aanvraag is een ecologisch rapport aangeboden waarin is beoordeeld of voor de voorgenomen aanleg van de nieuwe watergang en haven een ontheffing soorten nodig is. Op basis van dit onderzoek is geconcludeerd dat geen ontheffing noodzakelijk is. Wij onderschrijven deze conclusie, mits er zorg voor wordt gedragen dat de oevers van de watergang zodanig worden uitgevoerd, dat deze goed passeerbaar zijn voor zoogdieren en amfibieën.

A3.3.2 Melding Houtopstanden

Voor het uitvoeren van kapwerkzaamheden voor dit project is op 9 juli 2020 een kapmelding Wnb-Houtopstanden ingediend¹⁰.

A4 Toetsingskader Natura 2000-gebieden

Een vergunning kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A4.1 Wettelijke regels

Een verzoek om een vergunning beoordelen wij op basis van de regels uit hoofdstuk 2, paragraaf 2.3 van de Wnb. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

A4.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in de Beleidsregel Natuur Overijssel. Deze regels maken onderdeel uit van ons toetsingskader. In onderstaande paragraaf zijn de relevante onderdelen uit het provinciale beleid opgenomen.

A5 Vergunningplicht

De aangevraagde activiteit heeft mogelijk significant negatieve effecten op het Natura 2000-gebied 'De Wieden'. Het gaat daarbij om een combinatie van effecten door onder anderen oppervlakteverlies en verstoring.

Geen vergunningplicht gebruik watergang en haven ten behoeve van beheer Natura 2000-gebied

De nieuwe watergang wordt volgens uw aanvraag uitsluitend gebruikt voor beheer en onderhoud van het betreffende Natura 2000-gebied. Namelijk voor de aanvoer van het in te zetten materieel voor beheer van het Natura 2000-gebied en de afvoer van riet, hout en ander materiaal dat vrijkomt bij het beheer van het Natura 2000-gebied. Ook zal de nieuwe watergang worden ingezet bij de interne herstelmaatregelen van Natuurmonumenten in het Natura 2000-gebied. U geeft in uw aanvraag tevens aan dat de watergang middels een slagboom afsluit, zodat deze niet door toeristen of voor andere doeleinden kan worden gebruikt.

Op basis van artikel 2.7. lid 1 van de Wet natuurbescherming zijn activiteiten ten behoeve van beheer en onderhoud van de instandhoudingsdoelen van het betreffende Natura 2000-gebied niet vergunningplichtig. Wel zijn aan het bestaande beheer van het Natura 2000-gebied in het beheerplan randvoorwaarden verbonden¹¹. Hier moet wel rekening mee worden gehouden.

Op basis van bovenstaande is het toekomstig gebruik van de watergang en haven voor beheer en onderhoud van het Natura 2000-gebied 'De Wieden' niet vergunningplichtig.

¹⁰ Ingeboekt onder registratienummer 2020/0205194

¹¹ Provincie Overijssel. April 2020. Natura 2000-Beheerplan De Wieden en Weerribben.

Toekomstige wijziging gebruik watergang en haven mogelijk vergunningplichtig

Zodra u de watergang en haven ook voor andere doeleinden dan ten behoeve van beheer van het Natura 2000-gebied wilt gebruiken, of als u deze watergang ook toegankelijk maakt voor ander gebruik dan ten behoeve van beheer van het Natura 2000-gebied, is dit gebruik mogelijk wel vergunningplichtig en dient u hiervoor een nadere toetsing uit te voeren.

De aanleg van een nieuwe watergang en haven zijn wel vergunningplichtig, omdat deze niet expliciet noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van beheer en onderhoud van het Natura 2000-gebied. De aanvoer van materieel en de afvoer van riet, hout en ander materieel dat vrijkomt bij het beheer, kan nu immers ook via andere (langere, en minder efficiënte) aan- en afvoerroutes worden uitgevoerd. Dit maakt de aanleg van deze watergang niet strikt noodzakelijk om het beheer te kunnen uitvoeren. Daarom dienen deze activiteiten nader te worden getoetst.

Geen vergunningplicht voor aanleg watergang en haven op basis van stikstofdepositie

U voert de werkzaamheden dusdanig uit, dat er tijdens de aanleg van de watergang en de haven geen sprake is van een stikstofdepositie van meer dan 0,00 mol/ha/jaar. Hiermee is er voor dit onderdeel geen vergunningplicht.

De effecten van stikstofdepositie laten we daarom verder buiten beschouwing en nemen we niet verder mee in onze overwegingen.

Vergunningplicht aanlegfase in verband met andere effecten

De aangevraagde activiteit (aanleg van de watergang en haven) kan wel andere gevolgen hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen, zoals oppervlakteverlies en/of verstoring. Significante negatieve effecten zijn op voorhand niet uit te sluiten.

Voor de activiteit geldt de vergunningplicht in het kader van art. 2.7, tweede lid Wnb. Uit de toetsing moet blijken of een vergunning voor de aangevraagde activiteiten mogelijk is.

B TOETSING NATURA 2000-GBIEDEN

B1 Inhoudelijke beoordeling

In deze paragraaf worden de effecten beschreven van de aangevraagde situatie. Wij beoordelen of de verwachte effecten op de doelen voor het Natura 2000-gebied voldoende in beeld zijn gebracht. Vervolgens komen de maatregelen aan bod die de aanvrager neemt om effecten te voorkomen of te verzachten. Wij toetsen of deze maatregelen voldoende zijn om significant negatieve effecten uit te sluiten. Op basis van onze beoordeling van de effecten en de maatregelen besluiten we of een vergunning mogelijk is.

B1.1 Toetsing effectbeoordeling aanvraag

B1.1.1 Beschrijving van de effecten in de aanvraag

B1.1.1.1 Effecten gebruik haven en watergang ten behoeve van beheer Natura 2000-gebied

In de aanvraag zijn ook de effecten door gebruik van de watergang en haven beoordeeld. Omdat het gebruik van de watergang en haven echter uitsluitend ten behoeve van het beheer en onderhoud van het betreffende Natura 2000-gebied is, worden deze in dit besluit niet verder beschreven. Deze activiteiten ten behoeve van beheer van het Natura 2000-gebied zijn (met soms nadere voorwaarden in het beheerplan) vrijgesteld van vergunningplicht.

B1.1.1.2 Effecten aanleg haven en watergang

Hieronder zijn de effecten door aanleg van de watergang en haven op de instandhoudingsdoelen van 'De Wieden', uit de aanvraag, nader beschreven.

Geen effecten door verdroging en/of verontreiniging

Effecten van verdroging en/of verontreiniging tijdens aanleg van de watergang en haven worden op voorhand uitgesloten. De te graven watergang zal in verbinding staan met het open water van 'De Wieden' en zal een gelijkwaardig peil hebben. Qua hoogteligging is de watergang gelijk met omliggende gronden. In het gebied wordt ook een gelijk waterpeil gehanteerd. Van blijvende wegzijging van water uit het gebied richting de watergang, en hiermee een verdrogend effect door de watergang, is daarom geen sprake. Ook wordt in het Natura 2000-gebied geen olie ververst of bijgevuld, die lozingen van gebiedsvreemde stoffen kunnen veroorzaken. Aftanken van de motorboten of ander materieel gebeurt niet in het gebied, maar op het erf. Daardoor is er geen sprake van verontreiniging met de aanleg en gebruik van de watergang.

Effecten op habitattypen

Volgens de habitattypekaart van de provincie Overijssel¹² grenst de nieuwe watergang aan het habitattype 'H6430A Ruigten en zomen (met Moerasspirea)' en doorkruist het tracé het habitattype 'H7140B Overgangs – en trilvenen (veenmosrietland)' (zie figuur 1). Het habitattype 'H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden' ligt op ruime afstand van dit tracé.

Figuur 1. Toekomstig tracé watergang en aanwezige kwalificerende habitattypen op basis van de habitattypekaart in Atlas van Overijssel 2020.

Op basis hiervan is op voorhand oppervlakteverlies door aanleg van de watergang van de habitattypen 'Ruigten en zomen (met Moerasspirea)' en 'Overgangs – en trilvenen (veenmosrietland)' niet uit te sluiten. Een nadere toetsing is noodzakelijk.

Effecten op de overige voor dit Natura 2000-gebied kwalificerende habitattypen kunnen wel op voorhand worden uitgesloten, gezien de afstand van de locatie van de toekomstige watergang tot deze habitattypen.

Effecten op habitatoorten

Zegekorfslak, Gevlekte witsnuitlibel en Grote vuurvlieder

Uit de resultaten van de uitgevoerde veldbezoeken van Eelerwoude blijkt dat er ter plaatse van het tracé geen geschikt leefgebied voor deze soorten voorkomt. Er komen ter plekke van de geplande watergang geen zeggen of grassen voor, die als habitat kunnen dienen voor de Zegekorfslak. Ter plekke is eveneens geen water met verladingsvegetaties aanwezig voor de Gevlekte witsnuitlibel. Ook zijn in het plangebied geen waterzuringplanten aangetroffen die de Grote vuurvlieder gebruikt als waardplant. Actueel geschikt leefgebied van deze soorten ontbreekt in het plangebied en wordt daarmee niet aangetast. Door de geplande watergang wordt nieuw open water met oevers in dit gebied ontwikkeld, wat mogelijk in de toekomst een gunstig effect heeft op deze soorten. Significant negatieve effecten op deze soorten zijn op voorhand uit te sluiten.

Gestreepte waterroofkever en Platte schijfhoren

Uit de resultaten van de uitgevoerde veldbezoeken blijkt dat het plangebied geen geschikt leefgebied voor beide soorten bevat. Slechts een klein deel van de bestaande greppel, waar de watergang is gepland, bevat water. Dit deel is echter bijna volledig dichtgegroeid en hier is slechts een kleine laag water

¹² www.atlasvanoverijssel.nl

aanwezig. Dit is te beperkt voor de Gestreepte waterroofkever en de Platte schijfhoren. Er is daarom geen sprake van fysieke aantasting van leefgebied van deze soorten. Ook de uitbreidingsdoelstelling van Gestreepte waterroofkever komt niet in gevaar. De nieuwe, geplande watergang kan zelfs bijdragen aan toename van leefgebied voor deze soorten, omdat deze, in vergelijking met de huidige grotendeels droogvallende greppel, zeker watervoerend zal zijn, waardoor zich hier ook onderwater- en oevervegetatie kan ontwikkelen. Door het ontbreken van geschikt biotoop zijn significant negatieve effecten van de voorgenomen watergang op leefgebied van deze soorten uitgesloten.

Bittervoorn, Kleine modderkruiper, Grote modderkruiper, Rivierdonderpad

De bestaande greppel, waar die nieuwe waterloop grotendeels langs wordt gelegd, bevat voor het grootste deel geen permanent water en is hiermee niet geschikt als leefgebied voor de kwalificerende vissoorten. Het enige water dat aanwezig is, in de greppel ter plaatse bij het perceel Barsbeek 21. Gezien het zeer ondiepe water met dichtgegroeide vegetatie is dit deel echter ongeschikt voor soorten als Bittervoorn en Rivierdonderpad. Effecten op Bittervoorn en Rivierdonderpad kunnen daarom op voorhand worden uitgesloten.

Bekend is dat soorten als de Grote en Kleine modderkruiper ook in bijna droogvallende, dichtbegroeide sloten kunnen voorkomen. Daarom zijn effecten op deze soorten niet direct op voorhand uit te sluiten. Een nadere toetsing voor deze soorten is noodzakelijk.

Meervleermuis

Meervleermuizen gebruiken voornamelijk het open water in 'De Wieden' als foerageergebied. Soms foerageren ze echter ook langs de oeverzones en rietlanden. Het bosedement vormt een lijnvormig element waar meervleermuizen gebruik van kunnen maken om het gebied in te vliegen.

De werkzaamheden worden overdag uitgevoerd, en er wordt geen tijdelijke verlichting geplaatst. Hiermee is er geen sprake van verstoring tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Bovendien worden de werkzaamheden uitgevoerd in de inactieve periode van meervleermuizen, als deze niet in het gebied aanwezig zijn. De lijnvormige structuur van het bosedement blijft aanwezig, waardoor meervleermuizen deze kunnen blijven gebruiken. De onderbreking in het bosgedeelte, vak D3, zal dwars door het bos gaan. Ook hier blijft het bestaande lijnvormige element van het bos aanwezig. De onderbreking die met het tracé wordt veroorzaakt, is voor meervleermuizen overbrugbaar. Ook wordt met het tracé geen belangrijke groenverbinding verbroken die foerageergebieden en (potentiële) verblijfplaatsen verbindt. Een eventuele vliegroute wordt met de watergang niet verstoord. Significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstelling behoud, omvang en kwaliteit leefgebied is niet van toepassing.

Geel schorpioenmos en Groenknolorchis

Op basis van het uitgevoerd veldbezoek zijn ter plaatse van het tracé geen groenknolorchissen aangetroffen. Ook Geel schorpioenmos ontbreekt, omdat het rietland te dicht is begroeid met riet, en hiermee niet geschikt is voor deze soort. Door het ontbreken van beide soorten is er geen sprake van significant negatieve effecten door directe aantasting van de standplaatsen van deze soorten door de aanleg van de watergang. Ook de uitbreidingsdoelstelling van omvang en kwaliteit van het leefgebied van Geel schorpioenmos wordt niet aangetast. Ter plaatse van het tracé zijn geen bronmeertjes met/of weinig substraat aanwezig, waar Geel schorpioenmos op kan groeien. Het aanwezige rietland heeft geen potentie voor de soort, waardoor significant negatieve effecten op de uitbreidingsdoelstelling van Geel schorpioenmos op voorhand kan worden uitgesloten.

Effecten op broedvogels

Effecten op de volgende kwalificerende broedvogels kunnen op voorhand worden uitgesloten:

- Aalsolver
- Kwartelkoning
- IJsvogel
- Paapje
- Zwarte Stern

Voor deze soorten is geen geschikt leefgebied aanwezig te plaatse van de geplande watergang. Geen van deze soorten zijn ook bekend in de omgeving van het plangebied op basis van de NDFF-gegevens.

Omdat ter plaatse van de geplande watergang rietland en elzenbos aanwezig is, zijn er wel mogelijk effecten op de volgende kwalificerende broedvogelsoorten:

- Roerdomp
- Purperreiger
- Porseleinhoen
- Watersnip
- Snor
- Rietzanger
- Grote karekiet
- Bruine kiekendief

Van deze soorten heeft alleen de Grote karekiet een uitbreidingsdoelstelling voor omvang en kwaliteit leefgebied. In afgelopen 3 jaar zijn geen van de hierboven genoemde soorten in het plangebied aangetroffen. Wel in het rietmoeras ten noorden van het plangebied. De meest recente waarnemingen zijn van de Purperreiger en de Rietzanger. Beide waarnemingen betroffen locaties buiten het huidige plangebied. De dichtstbijzijnde aangetroffen locatie van een Rietzanger ligt op 20 meter afstand van het gebied met de geplande watergang. Deze is hier in 2018 is aangetroffen. Worden de gegevens van de laatste 10 jaar bekeken, dan zijn, naast het tracé, in 2012 diverse rietzangers aangetroffen. Een Bruine kiekendief is in 2011 ten zuiden van de Woldweg aangetroffen, op grotere afstand van het plangebied.

Effecten die kunnen optreden tijdens de aanlegfase zijn verstoring van broedende exemplaren van deze soorten en oppervlakteverlies van (actueel of in potentie geschikt) leefgebied van deze soorten door aanleg van de watergang.

Effecten door verstoring tijdens de aanleg

De aanleg vindt plaats buiten het broedseizoen, waardoor verstoring van broedende vogels op voorhand kan worden uitgesloten.

De werkzaamheden zijn zeer lokaal van aard en de Roerdomp, die in deze periode als enige niet naar overwinteringsgebied trekt, maar in het natuurgebied aanwezig blijft, heeft de mogelijkheid een rustiger deel van het gebied op te zoeken. Significante verstoring op kwalificerende vogels tijdens de aanlegfase door geluid, trillingen of mechanische effecten wordt hiermee niet verwacht.

Oppervlakteverlies leefgebied door verwijdering rietland bij aanleg nieuwe watergang

Met de aanleg van de watergang wordt rietland verwijderd, dat als leefgebied van sommige soorten kan dienen. Op basis van habitateisen van de betreffende soorten, de huidige vegetatie binnen het plangebied, en afwezigheid van waarnemingen van deze soorten in of in de directe omgeving van het plangebied, wordt oppervlakteverlies van actueel leefgebied voor de soorten Roerdomp, Purperreiger, Porseleinhoen, Grote karekiet, Watersnip en Bruine kiekendief op voorhand uitgesloten. Het plangebied bevat geen permanent onder water staand, overjarig rietland, waterrietzones, moerasvegetaties, die kunnen dienen als leef- en/of foerageergebied voor deze soorten.

Dit geldt niet voor de soorten Rietzanger en Snor. In de omgeving van het plangebied zijn exemplaren van de Snor en Rietzanger aangetroffen. Het plangebied is op basis van de habitateisen van deze soorten matig geschikt als leefgebied (broed- en foerageergebied) voor deze soorten. Hiermee kunnen op voorhand significant negatieve effecten door oppervlakteverlies op deze soorten niet geheel worden uitgesloten. Een nadere toetsing voor deze soorten is derhalve noodzakelijk.

Effecten op niet-broedvogels

In 'De Wieden' zijn 12 soorten niet-broedvogels aangewezen. In 'De Wieden' hebben deze niet-broedvogels hun slaapplek voornamelijk op de grote, open wateren. De vogels foerageren op grote, open wateren of in weidse open gebieden (zoals productiegraslanden). Ter plekke en in de directe omgeving van de geplande watergang zijn deze leefgebieden niet aanwezig. Alleen grauwe ganzen foerageren in de ruiperiode ook op riet. Omdat de slaapplekken op grotere afstand zijn en ze in deze periode niet kunnen vliegen, zijn deze foerageerplekken in riet vaak dichtbij hun slaapplek. Doordat het leefgebied van de niet-broedvogels, wanneer deze kwetsbaar zijn, op meer dan 1,5 kilometer afstand ligt (dus de slaapplekken en hun foerageergebieden) zijn effecten veroorzaakt door aanleg van de watergang niet aanwezig. Foeragerende niet-broedvogels in de polders, zoals de Barsbeker-Binnenpolder hebben geen hinder van de kleinschalige werkzaamheden aan Barsbeek 21. Deze

foeragerende vogels bevinden zich niet in een kwetsbare periode, waardoor een eventuele tijdelijke geluidsverstoring geen negatief effect heeft op de populatie. Daarbij kunnen ze tijdens de korte periode van de werkzaamheden eenvoudig een klein stukje verder gaan zitten om te foerageren. Er is voldoende alternatief foerageergebied in de directe omgeving aanwezig. Significant negatieve effecten zijn hiermee uitgesloten.

Samenvatting effecten

In tabel 1 is weergegeven op welke instandhoudingsdoelen effecten niet uit te sluiten zijn.

Tabel 1: effectbeoordeling - A = tijdens aanlegfase; G = Gebruiksfase

	Mogelijk effect	Vermindering oppervlakte leefgebied	Verstoring door inzet materieel	Doden exemplaren tijdens uitvoering
Instandhoudingdoel			-	
Habitattypen:				
- Overgangs- en trilvenen (Veenmosrietlanden)	A			
- Ruigte en zomen (met moerasspirea)	A			
Habitatsoorten:				
- Grote en kleine modderkruiper	A	A	A	A
Broedvogels:				
- Rietzanger	A			
- Snor	A			

De effecten in bovenstaande tabel hebben alleen op de weergegeven doelstellingen effecten. Op de andere vogel,- dier- en plantensoorten en plantengemeenschappen (habitattypen), waarvoor dit gebied is aangewezen, treden geen effecten op. De leefgebieden voor deze soorten en habitattypen zijn binnen de beïnvloedingszone van de activiteit niet aanwezig.

Oppervlakteverlies habitattypen 'Veenmosrietland' en 'Ruitgen en zomen (met Moerasspirea)'

Op basis van de habitatypekaart in de Atlas van Overijssel doorkruist de toekomstige watergang het habitatype 'Overgangs- en trilvenen (Veenmosrietlanden)' en grenst het direct aan het habitatype 'Ruitgen en Zomen (met Moerasspirea)'. De habitatypekaart uit de Atlas van Overijssel is echter niet actueel. Daarom heeft, op verzoek van de provincie, in juli 2019 een aanvullend terreinbezoek plaatsgevonden met de initiatiefnemer, provincie Overijssel en Natuurmonumenten. Tijdens dit veldbezoek is in beeld gebracht of deze habitattypen daadwerkelijk op of nabij het tracé van de nieuwe watergang voorkomen.

Op basis van dit veldbezoek blijkt dat op de habitatypekaart uit de Atlas van Overijssel (kartering van 2007-2009) de betreffende kwalificerende habitattypen te ruim zijn aangegeven. Op basis van een door provincie Overijssel uitgevoerde nieuwe kartering (zie bijlage 5 van dit besluit) blijken alle typen nog wel voor te komen, maar in een kleiner oppervlak (zie figuur 2). Ook is op basis van deze nieuwe kartering het tracé nog iets aangepast ten opzichte van het oorspronkelijke traject, zodat er geen kwalificerende

habitattypen worden doorkruist door de nieuwe watergang. Hierdoor is er geen sprake van direct oppervlakteverlies en/of versnippering van bestaande habitattypen door het graven van het nieuwe tracé.

Figuur 2. Resultaten van recente kartering na aanleiding van aanleg nieuwe watergang (bron: Memo provincie Overijssel, 17 juli 2019). De blauw gemarkeerde delen kwalificeren zich als het habitatype 'Ruigte en Zoomen (met Moerasspirea)', de groene delen kwalificeren zich als Veenmosrietland.

De nabij het nieuwe tracé gelegen habitattypen 'Overgangs- en trilvenen (Veenmosrietland)' en 'Ruigte en Zomen (met moerasspirea)' hebben beide een behoudsdoelstelling voor wat betreft oppervlakte. Bij vergelijking van de recente kartering met die in 2007 blijkt dat nog wel dezelfde vegetaties voorkomen als 12 jaar daarvoor, maar dat het oppervlakte van deze twee habitattypen achteruit is gegaan. De indruk bestaat dat het verschil te maken heeft met zowel veranderingen in de vegetatie als de nauwkeurigheid van de kartering (memo Provincie Overijssel, september 2019). Op basis hiervan zal aanleg van het nieuwe tracé geen invloed hebben op het instandhoudingsdoel van beide habitattypen.

Voor het nabij het nieuwe tracé gelegen habitatype 'Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden' geldt een uitbreidingsdoel in oppervlakte. Ter plaatse van het tracé zal, door de functie van de nieuwe watergang als vaarweg, geen uitbreiding van bestaande habitattypen meer kunnen plaatsvinden. Echter, het tracé bevindt zich aan de rand van 'De Wieden' en is beperkt qua grootte/ oppervlakte. Het bestaande rietland in de huidige vorm is niet potentierijk voor de ontwikkeling van het habitatype 'Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden'. De ondergrond is zompig, niet nat of diep, zodat open water is ontstaan. Het rietland heeft het tracé gedeelte verruigd en houdt het gedeelte van het gebied dichtbegroeid. Met name doordat het tracé droogvalt, kunnen de zaden van riet goed kiemen waardoor het proces wordt versterkt. Als het tracé of een gedeelte ervan open raakt en een open plas of klein meer vormt, zal dit vrij direct weer dichtgroeien met riet. Om het habitatype te laten uitbreiden ter plaatse van het tracé, is een grote inspanning nodig om het aanwezige riet te verwijderen en het gedeelte open te houden, zodat fonteinkruiden en krabbenscheer zich kunnen ontwikkelen. De uitbreidingsdoelstelling is zeer lastig te behalen ter plaatse van het tracé. Mogelijkheden liggen meer in 'De Wieden', op plaatsen waar reeds open meren aanwezig zijn, maar fonteinkruiden en krabbenscheer nog niet tot ontwikkeling zijn gekomen.

Op basis daarvan is geen sprake van het wegnemen van potentie tot uitbreiding van bestaande habitatype 'Meren met fonteinkruiden en krabbenscheer (H3150)'.

Effecten op Kleine en Grote modderkruiper

De greppel met water bij het perceel Barsbeek 21 vormt in potentie (marginaal geschikt) leefgebied voor de Grote en/of Kleine modderkruiper, omdat deze soorten ook in deels droogvallende sloten kunnen voorkomen.

Ter plaatse zijn tijdens het veldbezoek hier echter geen exemplaren van de Grote of Kleine modderkruiper aangetroffen. De werkzaamheden zijn gepland in het najaar, een voor Grote en Kleine modderkruiper overgangperiode van zomerperiode naar winterperiode. De winterrust vindt veelal plaats op plekken waar de soort zich ook voortplant, maar dan wel in de diepere en/of vorstvrije delen van waterlopen. Door de beperkte waterdiepte zijn deze delen ongeschikt als winterrustplaats voor deze soorten. Ook zorgt de aanwezigheid van riet en andere ruigte in dit deel van de watergang ervoor dat de waterloop slechts zeer matig geschikt is als leefgebied voor deze soorten. Overige delen van de watergang staan droog en zijn begroeit met riet, en zijn hiermee niet geschikt als leefgebied.

Grote en kleine modderkruipers in winterrust zullen daardoor geen hinder ondervinden van de werkzaamheden door verstoring van geluid boven en onder water. Ook zorgt de aanwezigheid van riet en andere ruigte ervoor dat de waterloop slechts matig geschikt is als leefgebied voor de soorten en wordt meer water gegraven, waardoor er geen sprake is van een afname van leefgebied. Mochten de werkzaamheden kort voor of na de winterperiode worden uitgevoerd, geldt dat door de matige geschiktheid van bestaand leefgebied en de grote hoeveelheid aan geschikt leefgebied in 'De Wieden' er voldoende geschikt alternatief foerageergebied beschikbaar is, waar zij zich kunnen terugtrekken en kunnen foerageren. Daarnaast is verstoring van korte duur, plaatselijk en wordt meer geschikt leefgebied gecreëerd. Hierdoor hebben de werkzaamheden zowel voor grote en kleine modderkruipers in winterrust als voor actieve dieren die foerageren geen negatief effect op de kwaliteit en kwantiteit van hun leefgebied. Met het graven van de watergang er beperkt en lokaal sprake van trillingen en geluid door machines. Echter, dit effect is slechts plaatselijk.

Effecten op broedvogels Rietzanger en Snor

Het plangebied en directe omgeving kan door Rietzanger en Snor worden gebruikt als leefgebied. Op basis hiervan is oppervlakteverlies van leefgebied van deze soorten door het graven van de nieuwe watergang op het leefgebied van deze soorten niet geheel uit te sluiten.

In onderstaande tabel zijn de huidige staat van instandhouding, het instandhoudingsdoel, huidige kwaliteit leefgebied en actuele aantallen weergegeven van Rietzanger en Snor.

	Staat van instandhouding	Instandhoudingsdoel	Kwaliteit leefgebied	Actuele aantallen¹³
Snor	Zeer ongunstig	Behoud omvang en kwaliteit voor 300 broedparen	Overwegend goed	343-377 broedparen
Rietzanger	Matig ongunstig	Behoud omvang en kwaliteit voor 2.000 broedparen	Goed	2.739-3.545 broedparen

De Snor heeft een voorkeur voor brede, dichte, vochtige en natte vegetaties van jong- en overjarig riet en zeggen. Een ondergroei van ruigtekruiden of oude, geknikte rietstengels, lijkt een belangrijke conditie te zijn. In 2012 zijn nabij het plangebied in het dichte rietland twee snorren aangetroffen. Recentere waarnemingen zijn niet in de omgeving bekend.

Het grootste gedeelte van de geplande watergang gaat door bestaand rietland. Doordat het rietland een ijle begroeiing heeft, de ondergrond matig drassig is en een kruidlaag (ruigtekruiden) ontbreekt, is deze slechts matig geschikt tot ongeschikt voor de Snor als broedlocatie. Ook maakt de afwezigheid van een kruidlaag en variatie het een matig geschikt foerageergebied voor deze soort. Op basis hiervan wordt naar verwachting geen belangrijk en actueel leefgebied voor de Snor omgevormd tot watergang. Er is ook nog voldoende, meer geschikt leefgebied in de directe omgeving aanwezig. Bovendien zitten de huidige aantallen boven het instandhoudingsdoel. Omvang en kwaliteit van leefgebied in 'De Wieden' blijft voor deze soort behouden.

De Rietzanger is een vogel van rietlanden en andere oevervegetaties, die zijn nest meestal bouwt in landriet. Het ideale biotoop bestaat uit een combinatie van een flink oppervlak aan jong en overjarig riet

¹³ Provincie Overijssel. April 2020. Natura 2000-Beheerplan De Wieden en Weerribben.

en een dichte, deels hoog opschietende kruidlaag. De Rietzanger eet insecten, spinnen en andere ongewervelden, zoals kleine slakken en wormen. Buiten het broedseizoen eet de Rietzanger soms plantmateriaal (zaad van zeggen o.a.) (Bron: Vogelbescherming.nl). De dichtstbijzijnde aangetroffen locatie van een Rietzanger ligt op 20 meter afstand van de geplande watergang, die hier in 2018 is aangetroffen. Op basis van gegevens van de laatste 10 jaar, zijn tevens naast de geplande watergang in 2012 meerdere rietzangers aangetroffen. (Oude) nesten van vogels zijn tijdens het veldbezoek (juli, 2019) niet in het plangebied waargenomen. Het is echter niet onmogelijk dat rietzangers hier broeden. Het rietland kan door aanwezige spinnen en ongewervelden daarnaast worden gebruikt als foerageergebied door rietzanger. Voor de Rietzanger zijn echter voldoende alternatieve broedlocaties in de omgeving aanwezig. Bovendien ligt het huidige aantal ruim hoger dan het instandhoudingsdoel van deze soort. Er is dus voldoende alternatief leefgebied voor deze soort in 'De Wieden' aanwezig. Significant negatieve effecten op het instandhoudingsdoel van zowel de Snor als Rietzanger zijn hiermee uitgesloten.

B1.1.2 Toetsing van de effectenbeoordeling

Het project 'Aanleg van een nieuwe watergang in 'De Wieden' voor onderhoud en beheer' is getoetst aan de effecten op alle instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied 'De Wieden'. De betreffende instandhoudingsdoelen zijn weergegeven in bijlage 4.

Uit de omschrijving van de voorgenomen activiteiten (paragraaf A1.1) en de effectbeoordeling daarvan (zie vorige paragraaf) blijkt dat op een beperkt aantal doelstellingen van het betrokken gebied effecten te verwachten zijn.

Wij delen de conclusies uit deze uitgevoerde toetsing. Effecten tijdens de aanlegfase zijn beperkt tot de in tabel 1 opgenomen habitattypen en soorten. Hieronder gaan we hier nader op in.

Effecten aanleg watergang op 'Overgangs- en trilvenen (Veenmosrietland)'

In de aanvraag wordt aangegeven dat er ter plekke van de geplande watergang geen sprake is van aanwezigheid van het habitatype 'Overgangs- en trilvenen (Veenmosrietland)'. Dit is gebaseerd op een nieuwe kartering door de provincie (zie bijlage 5). Wel is er een achteruitgang in oppervlakte geconstateerd van dit habitatype ten opzichte van de eerdere kartering uit 2007-2009. Op de concept HT kaart (kartering 2007-2009) zijn de kwalificerende Habitattypen mogelijk te ruim aangegeven. Na een detail kartering in 2019 blijken alle habitattypen nog wel voor te komen, maar op een kleiner oppervlak¹⁴.

Voor dit habitatype geldt een behoudsdoelstelling in oppervlakte en kwaliteit. De trend van dit habitatype in 'De Wieden' lijkt beperkt negatief¹⁵. Dit komt onder anderen door het gebrek aan jonge successiestadia en het terugzetten van de successie door het graven van nieuwe petgaten. De meeste habitattypen in 'De Wieden' maken deel uit van een successiereeks die verloopt van open water, via verlandingsvegetaties en trilvenen, naar veenbossen en veenheide. Tijdens deze successie neemt de invloed van oppervlaktewater af en komt de vegetatie steeds meer onder invloed te staan van regenwater. Hierdoor treedt er verzuring en verzuiging op. Ook kan door achterstallig maaibeheer een perceel verbossen. Momenteel wordt er gewerkt aan herstel van veenmosrietlanden in 'De Wieden' door sterk verboste en verzuigde delen weer te ontbossen en in maaibeheer te nemen. Een voorbeeld hiervan is vak D3, waar de watergang ook langs heen gaat. Dit perceel zal worden ontbost en in maaibeheer worden genomen door Natuurmonumenten, waardoor zich hier veenmosrietland kan ontwikkelen. De huidige aanleg van deze watergang staat deze ontwikkeling niet in de weg.

Doordat de aanleg van de watergang niet door bestaand habitatype gaat, is er geen sprake van een significant negatieve effecten door direct oppervlakteverlies. In het intern advies op basis van de nieuwe habitatypekaart (zie bijlage 5 van dit besluit) wordt wel aanbevolen om de nieuwe watergang te graven zonder dat rijplaten gebruikt worden in de stroken grenzend aan de nieuwe watergang, omdat kwalificerende habitattypen dicht bij het voorgestelde tracé voorkomen. Deze (aangevraagde) werkwijze wordt vastgelegd in de voorschriften (voorschrift 7) van dit besluit (zie onder B1.2).

¹⁴ Intern advies habitatypekaart, zie bijlage 5 bij dit besluit.

¹⁵ Provincie Overijssel. April 2020. Natura 2000-Beheerplan De Wieden en Weerribben.

Effecten aanleg watergang op habitatype 'Ruigten en Zomen (Moerasspirea)'

De conclusie uit de aanvraag ten aanzien van dit habitatype delen wij. Er is geen sprake van direct oppervlakteverlies van dit habitatype. Door het tracé van de watergang zo aan te leggen als aangevraagd (zie figuur 2) en door de aangevraagde wijze van uitvoering, wordt voorkomen dat door en tijdens de uitvoering nabij gelegen gebieden met dit voorkomende habitatype worden aangetast. Op basis hiervan kunnen significant negatieve effecten door oppervlakteverlies of aantasting tijdens de werkzaamheden worden voorkomen. Deze wijze van uitvoering wordt vastgelegd in de voorschriften (voorschrift 7) van dit besluit (zie onder B1.2).

Effecten Broedvogels

Wij delen de conclusies ten aanzien van de broedvogels Rietzanger en Snor. Natuurmonumenten, beheerder van het gebied, geeft ook aan dat de huidige aantallen van Rietzanger en Snor nog steeds ver boven hun instandhoudingsdoel zitten (e-mail Natuurmonumenten, 8 september 2020). In het tracé zelf zijn geen oude nesten of broedende exemplaren aangetroffen. Het verlies van een stukje matig geschikt leefgebied van deze soorten leidt hiermee niet tot een significant negatief effect op het instandhoudingsdoel van deze soorten. Er blijft bovendien voldoende alternatief leefgebied voor deze soorten in de directe omgeving van deze watergang voorhanden.

In de aanvraag wordt aangegeven dat buiten de broedperiode wordt gewerkt om verstoring van broedvogels te voorkomen tijdens de aanlegwerkzaamheden. Deze periode is echter in de aanvraag niet nader gespecificeerd. Daarom leggen wij als aanvullend voorschrift in dit besluit (voorschrift 5) een nadere uitvoeringsperiode, buiten de broedperiode van Rietzanger en Snor, vast. Dit is noodzakelijk om voldoende zekerheid te hebben dat deze soorten niet worden verstoord gedurende de aanlegwerkzaamheden. Zie hiervoor paragraaf B1.2.

Effecten aanleg watergang op leefgebied van de Kleine en Grote modderkruiper

Wij delen de conclusies ten aanzien van de effecten van de aanleg van de watergang op het leefgebied van de Kleine en Grote modderkruiper. Slechts een klein deel van de huidige greppel, nabij het perceel Barsbeek 21 bevat een klein laagje water en vormt hiermee hooguit matig geschikt leefgebied voor deze soorten. Het is grotendeels dichtgegroeid met riet en ruigte. Beide soorten zijn ter plekke niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. De winterrust van deze soorten vindt veelal plaats in de diepere en/of vorstvrije (onder bruggen, bij duikers) delen van waterlopen. Door de zeer beperkte waterdiepte in het watergangdeel ter hoogte van het perceel, zijn deze delen ongeschikt als winterrustplaats. Het vergraven van deze greppel tot een nieuwe watergang zal daarom ook geen significant negatief effect hebben op het instandhoudingsdoel van deze soorten als dit in de rustperiode van deze soorten gebeurt (oktober-februari). De nieuwe watergang zal zelfs nieuw potentieel leefgebied kunnen vormen voor deze soorten.

De aanwezigheid van exemplaren van de Grote en/of Kleine modderkruiper in dit deel van de sloot in de periode net voor of na de winterrust, kan echter op basis van de huidige aanvraag niet geheel worden uitgesloten. Mochten de werkzaamheden kort voor of na de winterperiode van deze soorten worden uitgevoerd, dan geldt dat verstoring van de hier eventueel aanwezige exemplaren niet geheel kan worden uitgesloten. Daarom nemen wij in ons besluit een extra voorschrift (voorschrift 6) hiervoor op (zie onder B1.2).

Effecten bij verwerken van vrijkomend materiaal op ribben in Natura 2000-gebied

Ten aanzien van het verwerken van met vrijkomende materiaal op bestaande ribben in het Natura 2000-gebied hebben wij gekeken of er daadwerkelijk geen kwalificerende habitattypen voorkomen op de ribben waarop men het materiaal wil leggen. We hebben hiervoor de kaart uit het rapport (figuur 5) uit de aanvraag naast de habitatypekaart uit de Atlas van Overijssel gelegd. Hieruit blijkt inderdaad dat er geen sprake is van overlap met kwalificerende habitattypen. De werkzaamheden worden buiten het broedseizoen uitgevoerd. De ribben, waar het vrijkomende materiaal op wordt gebracht, zijn door Natuurmonumenten uitgekozen. Deze zijn momenteel niet geschikt zijn als leefgebied voor de in het gebied op land /in oevers voorkomende habitatsoorten (Zeggekorfslak, Gevlekte witsnuitlibel, Grote vuurvlieder, Groenknolorchis en/of Geel schorpioenmos. Op basis hierin delen wij de conclusie dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen door het verwerken van materiaal op deze aangewezen ribben in het Natura 2000-gebied.

Wel leggen wij in de voorschriften van dit besluit vast dat het materiaal uitsluitend op de in figuur 5 van de natuurtoets uit de aanvraag aangegeven ribben mag worden verwerkt (zie voorschrift 9).

B1.2 Toetsing verzachtende maatregelen

B1.2.1 Beschrijving verzachtende maatregelen in de aanvraag

Hieronder wordt nader ingegaan op de mitigerende maatregelen die u treft om effect op de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied te voorkomen en/of te beperken.

Werken buiten broedseizoen en uitsluitend overdag

In de aanvraag geeft u aan dat wordt gewerkt buiten het broedseizoen van de kwalificerende vogelsoorten, zodat verstoring van broedvogels tijdens de aanlegfase kan worden voorkomen.

Aangepast tracé nieuwe watergang

Op advies van de provincie Overijssel op basis van de nieuwe habitattypekartering is het oorspronkelijke tracé de watergang nog iets verlegd om significante effecten op in gebied aanwezige kwalificerende habitattypen te voorkomen (zie bijlage 5 van dit besluit voor het advies en het nieuwe tracé, in figuur 2 van dit besluit is het tracé weergegeven). Dit aangepaste tracé is nu aangevraagd.

Wijze van uitvoering

In de aanvraag is opgenomen dat, om effecten op nabij gelegen habitattypen te voorkomen, wordt gewerkt vanaf het geplande tracé met gebruik van draglineschotten, en, indien vanaf het water moet worden gewerkt, met pontons. Hiermee worden tijdens de uitvoering de in de directe omgeving aanwezig habitattypen ontzien.

Om verontreiniging te voorkomen, wordt er volgens de aanvraag in het Natura 2000-gebied geen olie ververst of bijgevoerd. Ook het aftanken van materieel gebeurt niet in het Natura 2000-gebied.

Werken met elektrisch en emissiearm materieel/brandstof

Om te voorkomen dat tijdens de aanleg van de watergang sprake is van effecten door stikstofdepositie, heeft u gekozen het werk deels elektrisch uit te voeren. Hiermee blijft de met AERIUS- Calculator berekende stikstofdepositie in het Natura 2000-gebied 'De Wieden' in de aanlegfase 0,00 mol/ha/jaar.

B1.2.1 Toetsing verzachtende maatregelen (mitigatie)

In deze paragraaf gaan we in op de effectiviteit van maatregelen op de soorten en habitattypen uit tabel 1.

Werken buiten het broedseizoen

Er wordt in de aanvraag aangegeven dat wordt gewerkt buiten het broedseizoen, om verstoring van broedvogels tijdens de aanleg te voorkomen. Deze periode is echter niet nader gespecificeerd. Om hier duidelijkheid over te geven, nemen wij in dit besluit een voorschrift op, waarbij de aanlegwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van de Rietzanger en Snor, die in het plangebied als broedvogels aanwezig kunnen zijn. Deze broeden in de periode vanaf half april tot eind augustus. Wij leggen in de voorschriften van dit besluit vast dat in deze broedperiode geen werkzaamheden mogen worden uitgevoerd (voorschrift 5).

Aangepast tracé nieuwe watergang

Het tracé, zoals aangevraagd, leidt niet tot oppervlakteverlies van de in het gebied aanwezige kwalificerende habitattypen Overgangs- en trilvenen (Veenmosrietlanden) en Ruigten en Zomen (met Moerasspirea). Om dit tracé vast te leggen en te formaliseren is in de voorschriften van dit besluit opgenomen dat het tracé dient te worden aangelegd, zoals opgenomen in figuur 2 van dit besluit (voorschrift 7).

Wijze van uitvoering aanleg watergang

Aan de uitvoering zijn beperkingen gesteld (werken vanuit geplande tracé met draglineschotten, en, indien vanaf het water moet worden gewerkt, met pontons) om effecten tijdens uitvoering op nabij

gelegen gebieden met kwalificerende habitattypen te voorkomen. Ook zijn er beperkingen gesteld aan het aftanken van materieel en het bijvullen en verversen van olie om verontreiniging van het Natura 2000-gebied te voorkomen. Om deze uitvoeringswijze te formaliseren, wordt deze wijze van uitvoering vastgelegd in de voorschriften van dit besluit (voorschrift 8).

Als extra voorwaarde nemen we in dit voorschrift ook op dat de nabij gelegen kwetsbare habitattypen (Overgangs- en trilvenen (Veenmosrietlanden) en Ruigten en zomen (met Moerasspirea)) door een ecologische deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden worden afgezet met linten, zodat voor de uitvoerders van de werkzaamheden duidelijk is waar deze habitattypen zich bevinden en deze worden ontzien.

Aanvullende voorwaarden indien wordt gewerkt in overgangperiode naar winterrust modderkruipers

Mochten de werkzaamheden buiten deze winterrustperiode (oktober-februari) worden uitgevoerd, dan kan op basis van de huidige aanvraag niet geheel worden uitgesloten dat exemplaren van Grote en/of Kleine modderkruiper bij de sloot grenzend aan perceel Barsbeek 21 voorkomen en worden verstoord. Daarom nemen voor uitvoering in deze periode in dit deel van de sloot de volgende voorwaarde op:

- Indien men in de sloot bij perceel Barsbeek 21 buiten de periode oktober-februari graafwerkzaamheden wil verrichten, wordt dit eerst gemeld bij ons Meldpunt en voert een ecologisch deskundige eerst onderzoek uit naar de aanwezigheid van exemplaren van de Kleine en Grote modderkruiper in dit deel van de sloot. Indien deze niet aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden wordt voortgezet. Zijn er wel exemplaren aangetroffen, dan mogen de werkzaamheden pas worden uitgevoerd na 1 oktober (voorschrift 6).

B1.3 Cumulatieve effecten

B1.3.1 Beschrijving cumulatieve effecten in de aanvraag

In de aanvraag zijn cumulatieve effecten niet nader beschreven.

B1.3.2 Toetsing cumulatieve effecten

Er zijn geen vergunningplichtige projecten bij ons bekend die, in combinatie met de aangevraagde werkzaamheden een cumulatief effecten kunnen hebben op het Natura 2000-gebied 'De Wieden'.

Binnen 'De Wieden' worden momenteel ook meerdere natuurherstelprojecten uitgevoerd ten gunste van de Natura 2000 instandhoudingsdoelen. De aanleg van deze watergang wordt tevens ingezet om materieel dat vrijkomt bij deze herstelwerkzaamheden af te voeren. Het gebruik is daarom uitsluitend ten gunste van deze natuurherstelprojecten en toekomstig beheer van et betreffende Natura 2000-gebied, en leidt daarom in cumulatie met deze projecten niet tot significant negatieve effecten op het Natura 2000-gebied 'De Wieden'.

B1.4 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁶ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging.

Wij zien geen aanleiding om de gevraagde toestemming te weigeren op basis van art. 1.10, derde lid Wnb.

B1.5 Eindconclusie toetsing

Uit de beoordeling van de effecten blijkt dat er voldoende maatregelen worden genomen om significant negatieve effecten op leefgebieden van soorten of habitattypen te voorkomen.

Het project leidt niet tot significant negatieve effecten op één van de instandhoudingsdoelen.

De gevraagde vergunning voor de uitvoering van de activiteiten kan worden verleend. Aan de vergunning worden voorschriften verbonden om de uitvoering van maatregelen te borgen.

¹⁶ Wnb, artikel 1.10, derde lid.

C SLOTCONCLUSIE NATURA 2000-GEBIEDEN

Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde vergunning voor 'de aanleg van de nieuwe watergang en haven in 'De Wieden' voor beheer van het Natura 2000-gebied' te verlenen. Het project brengt de instandhoudingsdoelen voor het betrokken Natura 2000-gebieden niet in gevaar.

Omdat het gebruik van de toekomstige watergang en haven uitsluitend ten behoeve is van het beheer van het Natura 2000-gebied, geldt er op basis van artikel 2.7 lid 1 in de Wet natuurbescherming hiervoor geen vergunningplicht en maakt dit gebruik daarom geen onderdeel uit van deze vergunning.

Vergunning in het kader van de Wnb kan worden verleend. Om de kwaliteit van habitats te borgen worden aan de vergunning voorschriften verbonden.

BIJLAGE 3 AERIUS-berekeningen aanlegfase

BIJLAGE 4 - Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied 'De Wieden'

Gebiedsbeschrijving

Het gebied 'De Wieden' is een uitgestrekt laagveenmoeras met meren en kanalen met daartussen natte graslanden, natte heiden, trilvenen, galigaanmoerassen, rietland en moerasbos. Het gebied is een restant van het laagveengebied dat zich ooit van Zwolle tot ver in Fryslân uitstrekte. Een groot deel bestaat uit uitgeveende petgaten. Alle successiestadia van open water tot en met moerasheide en veenbos zijn aanwezig. Het gebied 'De Wieden' is beïnvloed door het oude rivierstelsel van de Overijsselse Vecht. Er komen ondiepe kleiafzettingen voor. Door vervening, met bredere petgaten, zijn de grote meren ontstaan. Het Giethoornse- en Duiningerveer zijn natuurlijke meren.

Doelstellingen

In onderstaande tabellen zijn de doelstellingen voor de habitattypen, soorten en vogels weergegeven. Zij hebben gezamenlijk de begrenzing van dit Natura 2000-gebied bepaald. De doelstellingen zijn gericht op de leefgebieden van plantengemeenschappen (habitattypen) en soorten. Op basis van de regels vanuit Europa, vertaald in de Nederlandse wetgeving, mag er geen verslechtering optreden van leefgebieden van soorten en/of plantengemeenschappen. Dat wordt beoordeeld ten opzichte van de datum waarop dit gebied onder de bescherming werd gebracht van de Europese Vogelrichtlijn (24 maart 2000) danwel de Europese Habitatrictlijn (7 december 2004). Voor zover er sprake is van een behoudsdoelstelling moet dit gezien worden als een minimumeis.

Doelstellingen voor habitattypen

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit
H3140	kranswierwateren	-	>	>
H3150	meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	-	>	>
H4010B	vochtige heiden (laagveengebied)	-	>	>
H6410	Blauwgraslanden	--	>	>
H6430A	ruigten en zomen (moerasspirea)	+	=	=
H6430B	ruigten en zomen (harig wilgenroosje)	-	=	=
H7140A	overgangs- en trilvenen (trilvenen)	--	>	=
H7140B	overgangs- en trilvenen (veenmosrietland)	-	=	=
H7210	*galigaanmoerassen	-	>	>
H91D0	* hoogveenbossen	-	=	>

Toelichting symbolen:

- SVI -- zeer ongunstig; - matig gunstig, + gunstig)
- = Behoudsdoelstelling
- > Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
- * prioritaire soort of habitatype

Doelstellingen voor habitatsoorten

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Doelstelling populatie
H1016	Zeggekorfslak	--	=	=	=
H1042	gevlekte witsnuitlibel	--	>	>	>
H1060	grote vuurvliinder	--	>	>	>
H1082	gestreepte waterroofkever	--	>	>	>
H1134	Bittervoorn	-	=	=	=
H1145	grote modderkruiper	-	=	=	=
H1149	kleine modderkruiper	+	=	=	=
H1163	rivierdonderpad	-	=	=	=
H1318	Meervleermuis	-	=	=	=
H1393	geel schorpioenmos	--	>	>	>
H1903	groenknolorchis	--	=	=	=
H4056	platte schijfhoren	-	=	=	=

Toelichting symbolen:

SVI -- zeer ongunstig; - matig gunstig, + gunstig

= Behoudsdoelstelling

> Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling

Doelstellingen voor broedvogels

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Draagkracht voor aantal broedparen ¹⁷
A017	Aalscholver	+	=	=	1000
A021	Roerdomp	--	=	=	30
A029	purperreiger	--	=	=	65
A081	bruine kiekendief	+	=	=	19
A119	porseleinhoen	--	=	=	19
A122	kwartelkoning	-	>	>	13
A153	Watersnip	--	=	=	150
A197	zwarte stern	--	>	>	200
A229	Ijsvogel		=	=	10
A275	Paapje	--	>	>	6
A292	Snor	--	=	=	300
A295	rietzanger	-	=	=	2000
A298	grote karekiet	--	>	>	20

Toelichting symbolen:

SVI -- zeer ongunstig; - matig gunstig, + gunstig

= Behoudsdoelstelling

> Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling

¹⁷ Het betreft een 'ten minste' doelstelling en is het minimum dat aanwezig moet zijn

Doelstellingen voor niet-broedvogels

		Landelijke staat van instandhouding	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Draagkracht voor aantal vogels ¹⁸	Functie gebied
A005	fuut	-	=	=	110	f
A017	aalscholver	+	=	=	behoud	s
A037	kleine zwaan	-	=	=	8	f/s
A041	kolgans	+	=	=	3800	f/s
A043	grauwe gans	+	=	=	1100	f/s
A050	smient	+	=	=	500	f/s
A051	krakeend	+	=	=	150	f
A059	tafeleend	--	=	=	210	f
A061	kuifeend	-	=	=	430	f
A068	nonnetje	-	=	=	30	f
A070	grote zaagbek	--	=	=	20	f
A094	visarend	+	=	=	2	f

Toelichting symbolen:

- SVI -- zeer ongunstig; - matig gunstig, + gunstig)
 = Behouddsdoelstelling
 > Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
 s betreft slaapplaatsfunctie
 f betreft foerageerfunctie

¹⁸ Aantallen betreffen een seizoensgemiddelde m.u.v. Visarend. Voor deze soort betreft het een seizoensmaximum. Het seizoensgemiddelde is het gemiddelde aantal in een gebied aanwezige vogels over het gehele seizoen, berekend aan de hand van maandelijks uitgevoerde tellingen over een reeks seizoenen (1999/2000-2003/2004).

BIJLAGE 5 Intern advies habitatypekaart

